

//
//

ARCHEOLOGIENOTA
HOOGHOF:
VERSLAG VAN RESULTATEN

//
//

ARCHEOLOGIENOTA HOOGHOF:	4
VERSLAG VAN RESULTATEN	4
A. ALGEMEEN	4
1 KADER VAN DE GEPLANDE WERKEN	4
2 ONDERZOEKSOPDRACHT	7
3 WERKWIJZE	8
B. LANDINRICHTINGSPLAN HOOGHOF	10
1 RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK	10
1.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE	10
1.1.1 Administratieve gegevens	10
1.1.2 Archeologische voorkennis	10
1.1.3 Beschrijving van de geplande vergunningsplichtige werken	10
1.1.4 Detailbeschrijving maatregelen met mogelijke impact op archeologie	20
1.2 ASSESSMENTRAPPORT	23
1.2.1 Beschrijving van de landschappelijke ligging	23
1.2.2 Beschrijving van de pedologie en topografie	24
1.2.3 Historische beschrijving	26
1.2.4 Archeologische beschrijving	28
1.2.5 Datering en interpretatie	28
1.2.6 Inschatting potentieel tot kennisvermeerdering	28
1.2.7 Kader exploitatie potentieel tot kennisvermeerdering	29
1.2.8 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek	29
BIBLIOGRAFIE & BRONNEN	30
BIJLAGEN	30

ARCHEOLOGIENOTA HOOGHOF: VERSLAG VAN RESULTATEN

A. ALGEMEEN

1 KADER VAN DE GEPLANDE WERKEN

Voor de Vlaamse Rand is een planprogramma landinrichting opgemaakt dat op 16 mei 2014 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De bestaande landinrichtingsprojecten in de Vlaamse rand rond Brussel zijn op die manier geïntegreerd in een breder kader waar de thematiek van het behoud en kwalitatief versterken van het open ruimtenetwerk centraal staat. Dit maakt het mogelijk om andere 'Vlaamse Rand' initiatieven die op stapel staan of worden gepland en waar de VLM al of niet als trekker optreedt, mee te nemen in het geheel. Dit draagt bij tot een coherente visie en uitvoering.

Het planprogramma stelt 7 inrichtingsprojecten landinrichting in: 3 geografische en 4 thematische. De thematische kunnen over het grondgebied van de 19 gemeenten worden uitgevoerd. De 3 geografische inrichtingsprojecten omvatten in totaal 10 planzones waarin een specifieke combinatie van thematieken en vragen in een coherent geheel aangepakt dienen te worden. De zone rond Hooghof maakt deel uit van het geografische inrichtingsproject Dilbeek-Grimbergen

In 2013 werd de hoeve Hooghof, samen met de omliggende gronden verkocht. De hoeve zelf werd verworven door een particulier\manegehouder. 10ha grond werd verworven door een landbouwer. 63ha werd aangekocht door de Vlaamse overheid, waarvan 26ha ten zuiden van de Ring door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en 37ha ten noorden van de Ring R0 door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) in het kader van de grondenbank.

De gronden die gekocht werden door VLM hebben als bestemming bouwvrij agrarisch gebied. Het hoofddoel van de gronden is het uitruilen van landbouwers. Het feit dat VLM de gronden in eigendom heeft, biedt echter ook mogelijkheden om in het kader van het landinrichtingsproject Vlaamse Rand bepaalde inrichtingsmaatregelen te nemen m.b.t. de versterking van de open ruimte.

Het landinrichtingsplan waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd is, conform de regelgeving landinrichting, reeds onderworpen aan een adviesprocedure in de betrokken gemeente in de periode december 2016 – januari 2017.

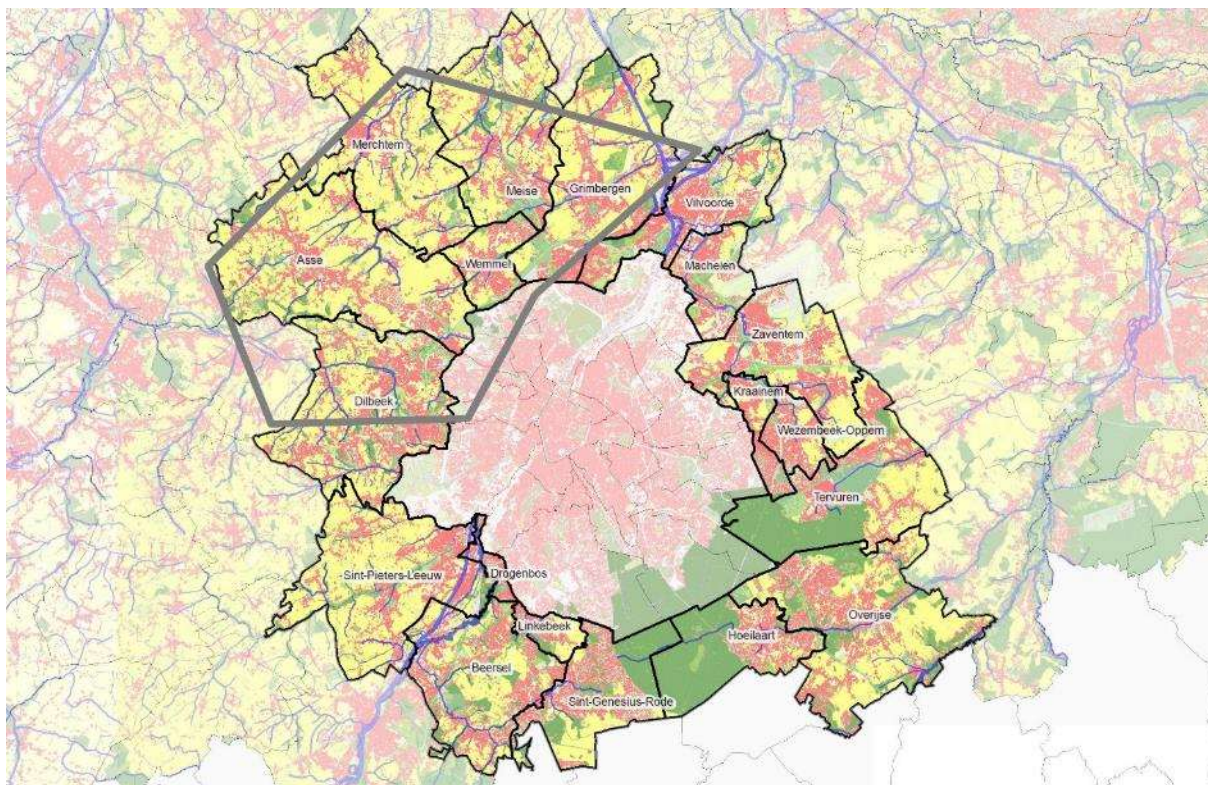

Fig.1: Overzichtskaat: Landinrichting Vlaamse Rand, Inrichtingsproject Dilbeek-Grimbergen (VLM + AIV)

Deze archeologienota beschrijft de maatregelen uit het dossier Hooghof die vergunningsplichtig zijn. Ter verduidelijking zijn alle maatregelen op kaarten en plannen weergegeven.

Meer informatie over het project is terug te vinden op <https://www.vlm.be/nl/hooghof>.

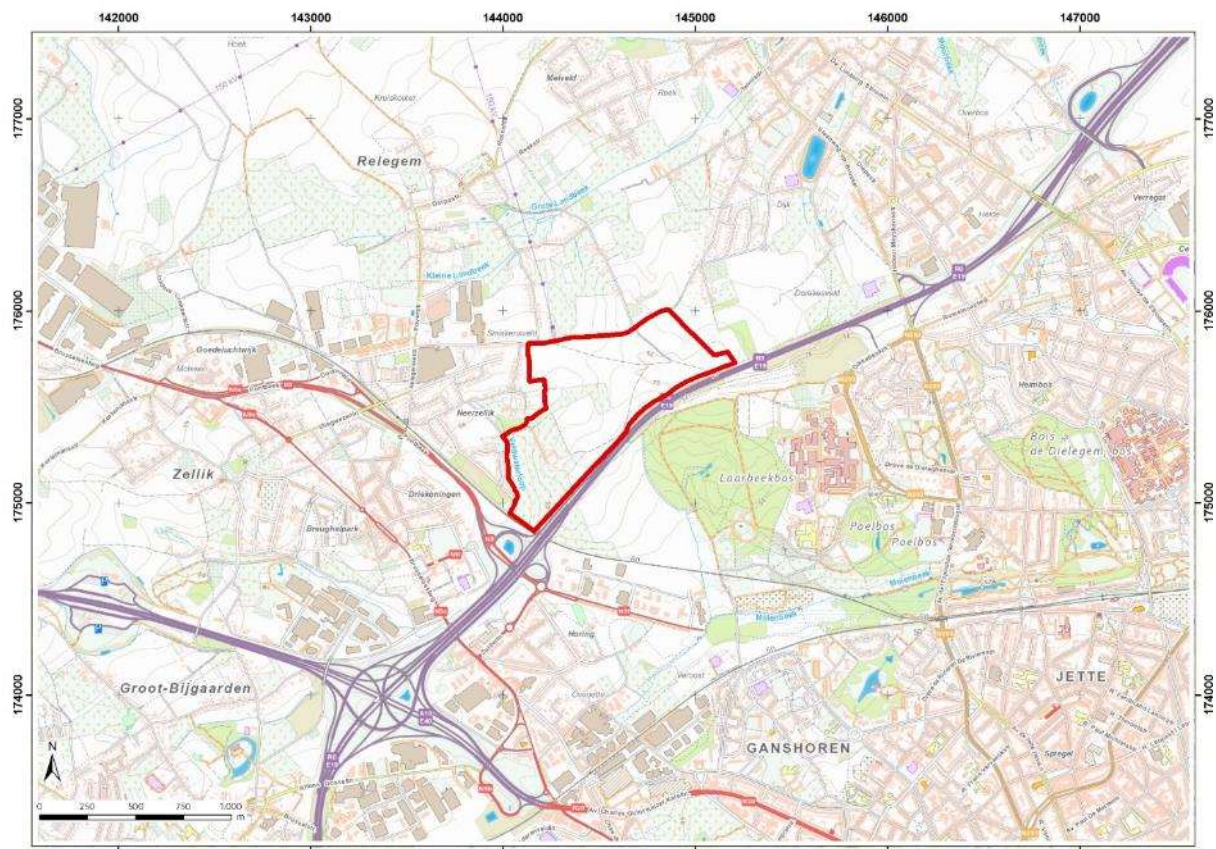

Fig. 2: Situering van het projectgebied op topografische kaart 1/10.000 kleur (Bron: VLM + AIV)

Het landinrichtingsplan Hooghof voorziet in het bestendigen en opwaarderen van het landschap rondom de hoeve Hooghof in Zellik. Hiervoor zet men in op het verbeteren van de ecologische, landschappelijke en recreatieve verbindingen.

Concrete maatregelen zijn:

- creatie van een bufferzone naar de wijk Wilgendaal
- aanleggen en herstellen van een aantal poelen
- herinrichten van een aantal wegen en voetwegen
- creëren van een nieuwe wandelverbinding tussen Wilgendaal en de omgeving van Hooghof
- erfbeplanting rondom het Hooghof
- aanpakken erosieproblematiek

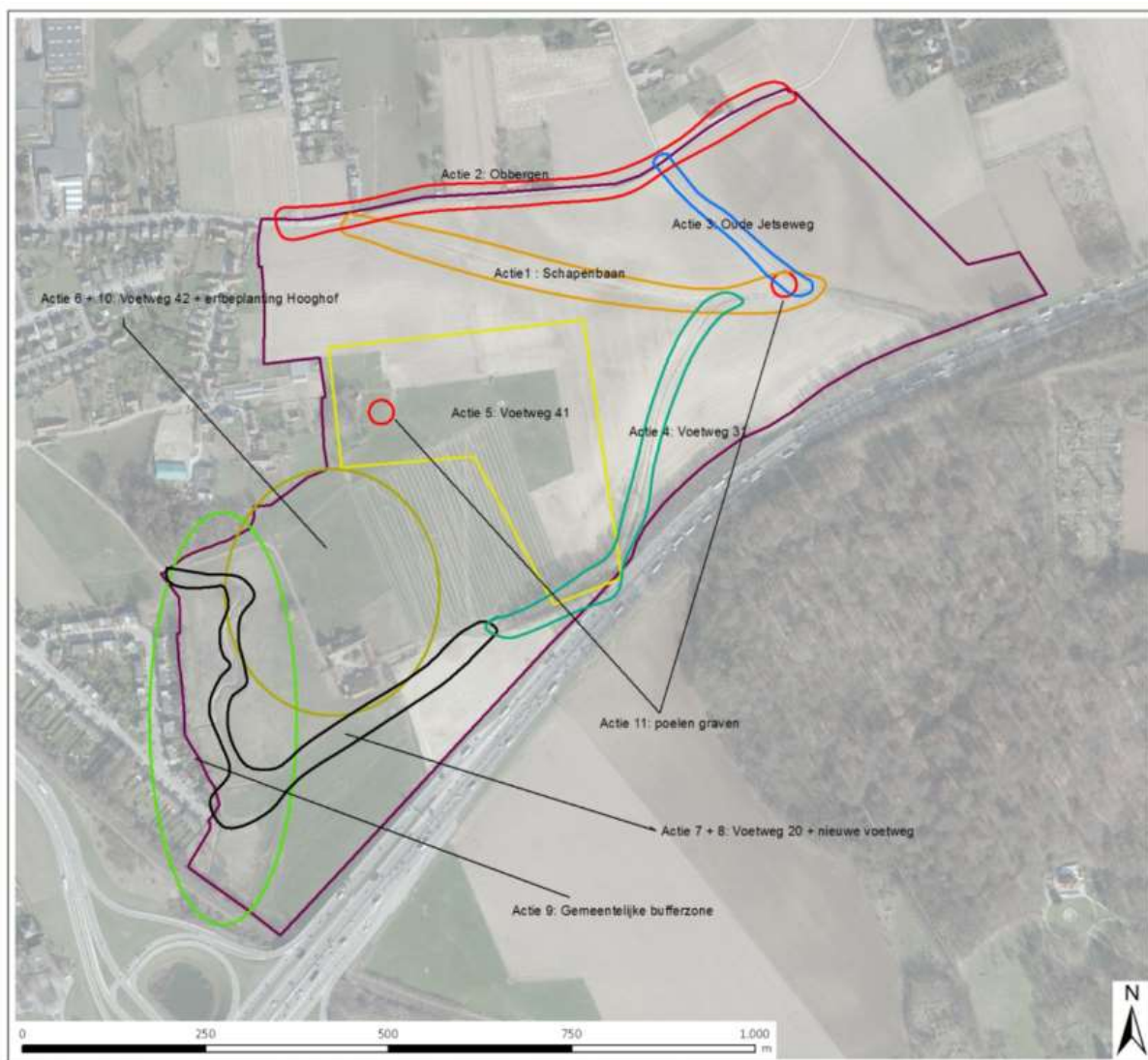

Fig. 3: Overzicht van alle zones maatregelen op orthofoto (Bron: VLM+AIV)

Voor een deel van deze werken is een omgevingsvergunning nodig. De som van de oppervlaktes van de percelen is groter dan 3.000 m² en de oppervlakte van de werken met ingreep in de bodem is groter dan de drempelwaarde van 1.000 m². De opmaak van een archeologienota is dus verplicht.

2 ONDERZOEKSOPDRACHT

Het onderzoek heeft tot doel om op basis van bestaande bronnen informatie te verzamelen over de mogelijke aan- of afwezigheid van een archeologische site op het terrein, de karakteristieken en bewaringstoestand ervan, de relatie met het landschap, de waarde ervan en de wijze waarop met het terrein moet omgegaan worden bij de geplande bodemingrepen.

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek van het terrein?

- Welke gebruiksevolutie kende het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?

Op basis van de bevindingen uit het bureauonderzoek werd het ontwerp van de maatregelen kritisch herbekeken. Er werd geoordeeld dat het in geen enkel geval noodzakelijk was een maatregel aan te passen. Gezien de aard en de beperkte omvang van de maatregelen is duidelijk dat er geen kenniswinst zal gerealiseerd kunnen worden. Daarmee is voldaan aan één van de voorwaarden om over te gaan tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling.

3 WERKWIJZE

Voor het bureauonderzoek zijn alle gegevens samengebracht in een GIS-project, gebruik makend van softwarepakket Arcgis 10.4. De bodemkundige en geologische gegevens werden online opgezocht via www.dov.vlaanderen en de GIS-data via de WMS van LNE. Voor de locatie werd een stand van zaken opgemaakt met betrekking tot het gekende archeologisch erfgoed op basis van beschikbare publicaties en de CAI. Het historisch kaartmateriaal is georeferereerd geraadpleegd via de WMS van het Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV) en/of het geoportaal van het agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) om zo de historie van het bodemgebruik van het onderzoeksgebied te reconstrueren. Ook werd de website www.Cartesius.be die grote hoeveelheid georeferereerd historisch kaartmateriaal en orthofoto's bevat, geraadpleegd.

Voor het opstellen van deze archeologienota werd geen bijkomend archiefonderzoek uitgevoerd omdat uit de analyse van het historische kaartmateriaal geen gegevens naar voren kwamen die dit noodzakelijk of zinvol maakt; er is voor het projectgebied duidelijk sprake van een landelijke situering met een lage bewoningsdensiteit.

Er werd geen bijkomend vooronderzoek op het terrein uitgevoerd. Er is voldoende informatie beschikbaar om de impact van de geplande werken te beoordelen. Bovendien is de impact van de werken beperkt.

Fig. 4: Zicht op de hoeve Hooghof en omgeving (Bron: VLM & Bruzz)

B. LANDINRICHTINGSPLAN HOOGHOF

1 RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

1.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2018L192

Wettelijk depot: VLM

Erkend archeoloog: Karl Cordemans OE/ERK/Archeoloog/2015/00035

Locatie: Jan Longinstraat 73 , 1731 Asse

Bounding Box: punt 1: x=146111/y=157312; punt 2: x=146634/y=157550

Kadastraal: Asse 5de afdeling Relegem sectie B; Asse 6de afdeling Zellik sectie C; Wemmel 2de afdeling sectie B: volledige lijst in bijlage 1.

Zie kadastraal plan fig. 13.

Oppervlakte van het onderzoeksgebied: ca. 58,4 ha.

Topografische kaart zie fig.2.

Datum onderzoek: november 2018

Termen: Bureauonderzoek

Verstoorde zones: Niet van toepassing

1.1.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing

1.1.3 Beschrijving van de geplande vergunningsplichtige werken

In het landinrichtingsplan worden op 7 locaties concrete maatregelen voorgesteld.

Fig. 5: De verschillende zones met maatregelen (Bron. VLM+AIV)

Maatregel 1: Schapenbaan

De Schapenbaan is een historische drijfweg. Het openbaar domein is hier zeer breed, maar veel ervan is ingenomen door de landbouwers.

- Herinrichting openbaar domein

Het openbaar domein van de Schapenbaan is gemiddeld 11m breed. Een deel van het openbaar domein is momenteel zonder toestemming door de aanpalende landbouwers in landbouwgebruik genomen. De bestaande weg van 3 m breed blijft behouden. De bermen aan beide zijden van de weg, met elk een breedte van 4m, worden heringericht met sporadisch struikbeplanting. Akkerpalen worden aangebracht om de berm te beschermen. Ter hoogte van de kruising met Voetweg 31 komt een klein rustpuntje met een boom en een zitbank.

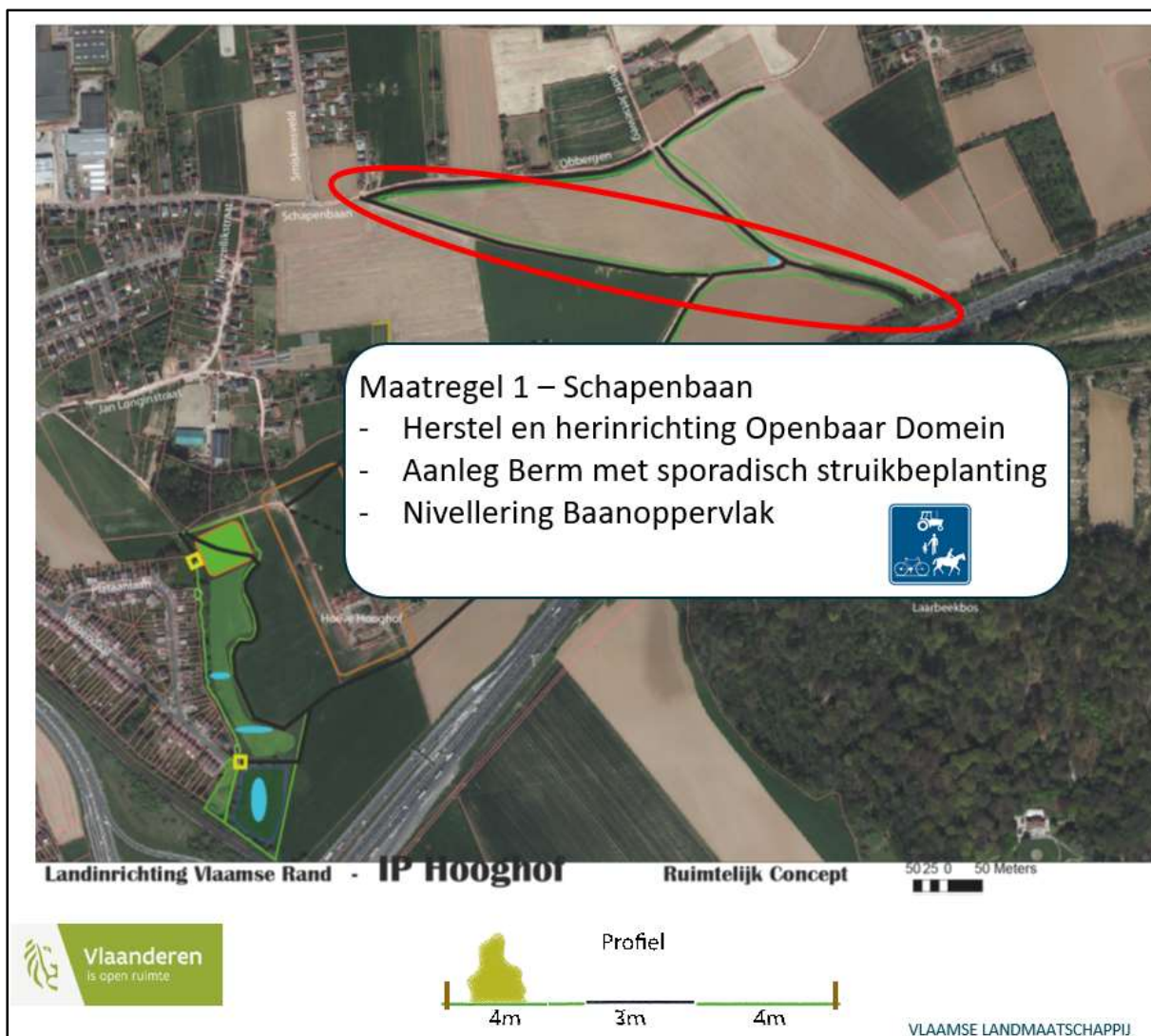

Fig. 6: De maatregelen t.h.v. de Schapenbaan (Bron: VLM+AIV)

Maatregel 2: Obbergen

De weg Obbergen is gelegen aan de noordgrens van het gebied. Geregeld stroomt er modder van de akkers over deze weg. Oorspronkelijk was het de bedoeling om de weg zelf te verbeteren, maar omwille van budgettaire redenen en ook het risico op het genereren van sluipverkeer is dit uiteindelijk niet opgenomen in het plan.

- Rijksweg

De bestaande weg wordt verbeterd. De huidige steenslagweg is in zeer slechte staat en wordt uitgetrokken. Er komt een tweesporige betonweg in de plaats, met een groene middenstrook. Bij de inritten van huizen en landbouwpercelen zal de weg volledig in beton uitgevoerd worden. Het kruispunt met de Oude Jetse Baan wordt aangelegd in printbeton met een kasseimotief. Ter hoogte van het kruispunt met de Oude Jetse Baan komt ook een tractorsluis, om sluipverkeer te weren. Enkel landbouwvoertuigen, wandelaars, fietsers en ruiters kunnen hier passeren. In Obbergen zullen enkel nog aangelanden, landbouwverkeer en niet gemotoriseerd verkeer worden toegelaten.

- Bufferbekken

Om te vermijden dat er water en modder van het landbouwgebied op de weg komen, wordt een erosiestrook aangelegd op de akker tussen de Schapenbaan en de Oude Jetse Baan. Deze strook bestaat uit een brede grasstrook, een grondwal en een bufferbekken. Het water van de akker wordt via de grasstrook en de grondwal naar het bufferbekken geleid. Daar zal de modder bezinken en het water wordt via een knijp vertraagd afgevoerd onder de weg naar een bestaande afvoergracht.

- Beplantingen

Op de grondwal zullen sporadisch enkele bosjes met struiken aangeplant worden.

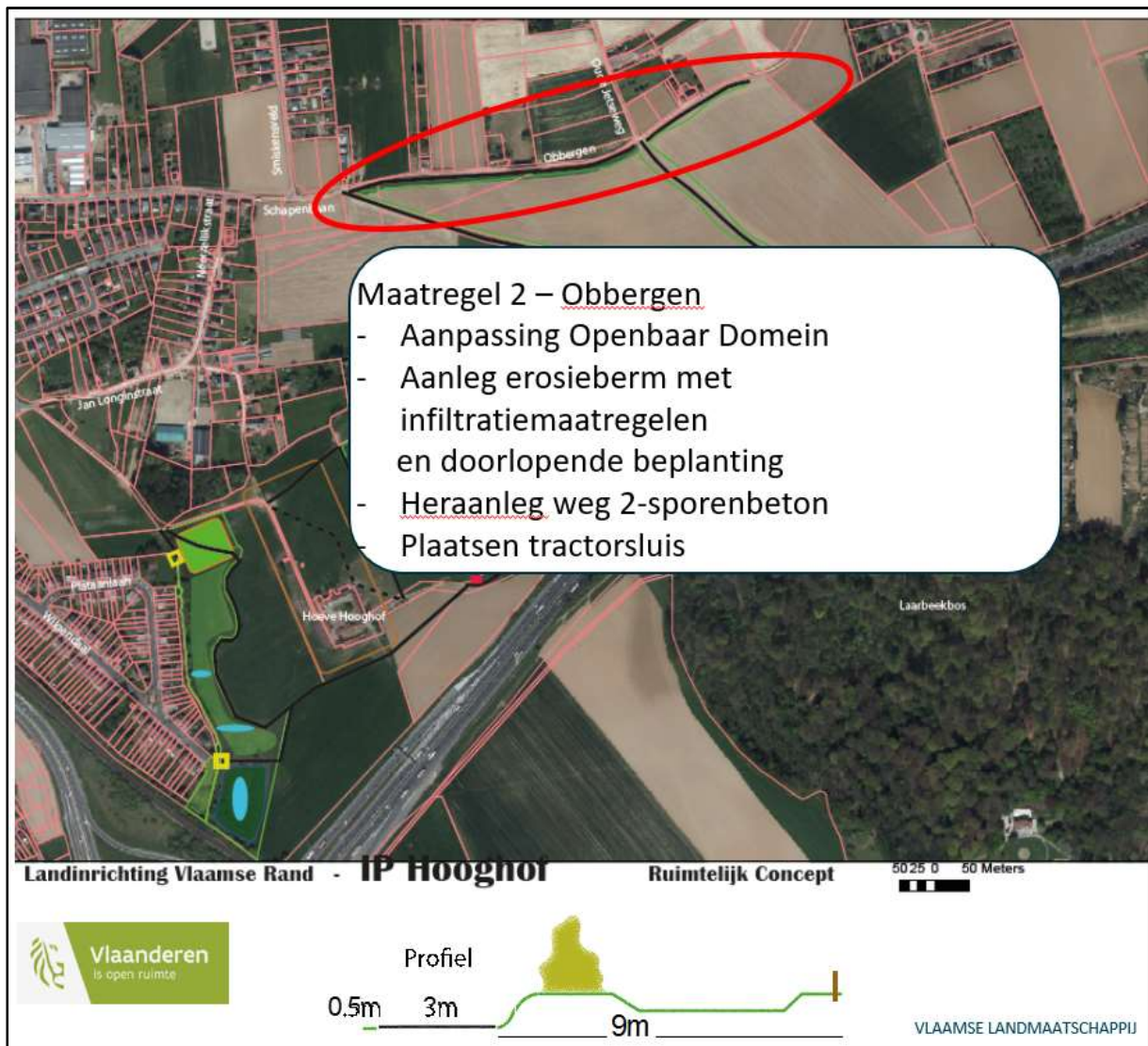

Fig. 7: De maatregelen t.h.v. Obbergen (Bron: VLM+AIV)

Maatregel 3: Buurtweg nr. 9 'Oude Jetse Baan'

De Oude Jetse Baan is onder meer van belang voor de landbouwontsluiting van het gebied.

- Rijweg

De bestaande weg wordt verbeterd. De rijweg ten noorden van Obbergen wordt hetzelfde aangelegd als Obbergen zelf, namelijk een tweesporenbeton met een groene middenstrook. Het deel ten zuiden van Obbergen wordt aangelegd in een steenslagverharding van 3m breed. Enkel landbouwverkeer, wandelaars, fietsers en ruiters worden toegelaten.

- Bermen

Naast de steenslagweg ten zuiden van Obbergen komen brede bermen. Deze bermen zullen deels ingezaaid worden en deels aangeplant met struiken. Ter hoogte van de kruising met de Schapenbaan komt een kleine poel.

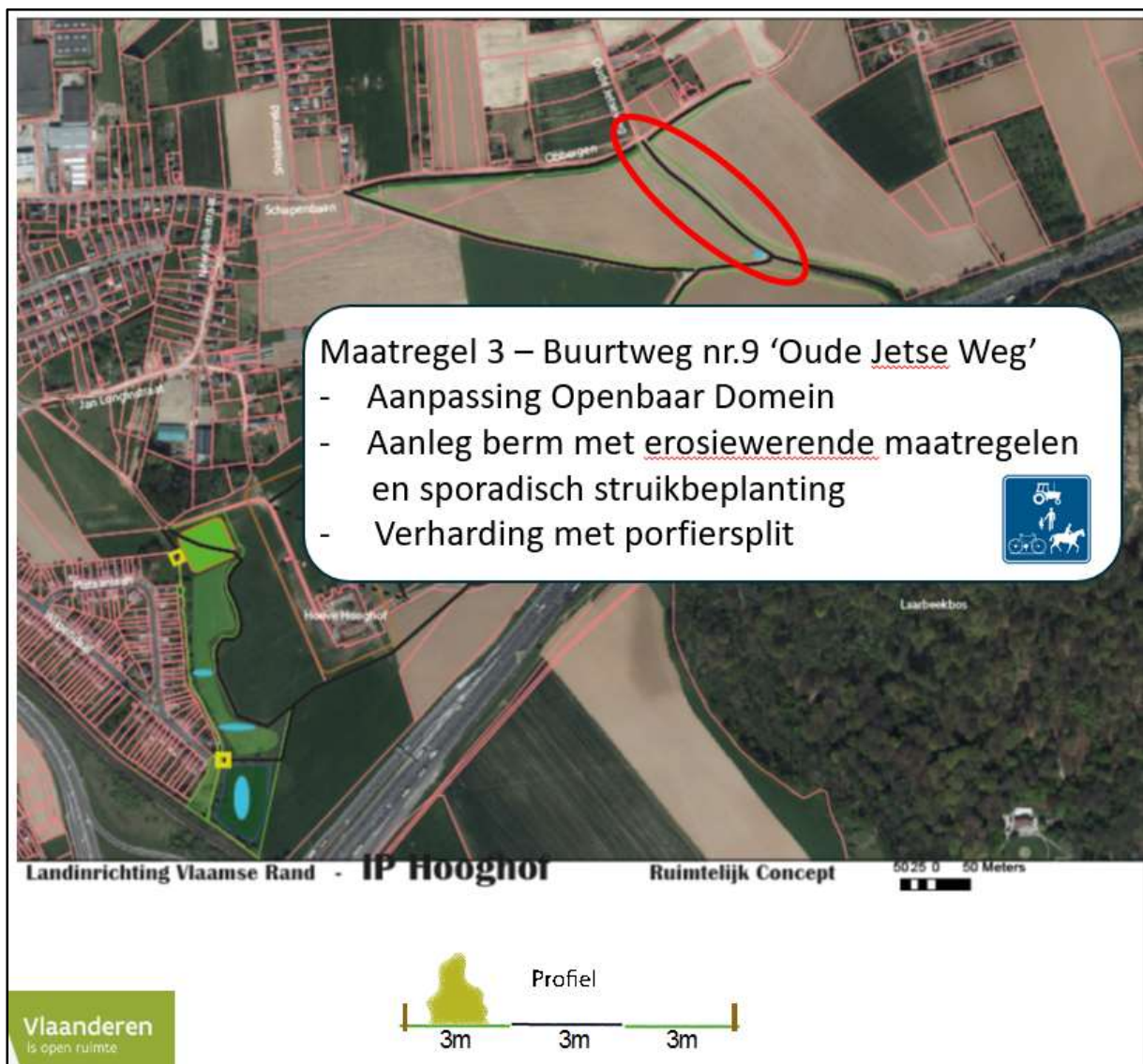

Fig. 8: De maatregelen t.h.v. de Oude Jetse Baan (Bron: VLM+AIV)

Maatregel 4: Voetweg nr. 31 (deel)

Deze voetweg verbindt de Jan Longsinstraat met de Oude Jetseweg en loopt naar beneden naar de onderdoorgang van de R0. De weg is zowel voor recreatief verkeer als voor de landbouwontsluiting van belang.

- Rijweg

Voetweg 31 wordt aangelegd in een steenslagverharding van 3m breed. De afwatering van de weg zal ook verbeterd worden. De weg is zo geprofileerd dat het water van weg af geleid wordt. Bestaande grachten en afvoerbuizen thv de tunnel onder de R0 worden verbeterd. Ook de weg in de tunnel onder de R0 zal aangelegd worden als steenslagweg, om zo de verbinding te kunnen maken met Laerbeekbos.

- Bermen

Naast de weg komen brede bermen. Deze bermen zullen deels ingezaaid worden en deels aangeplant met struiken.

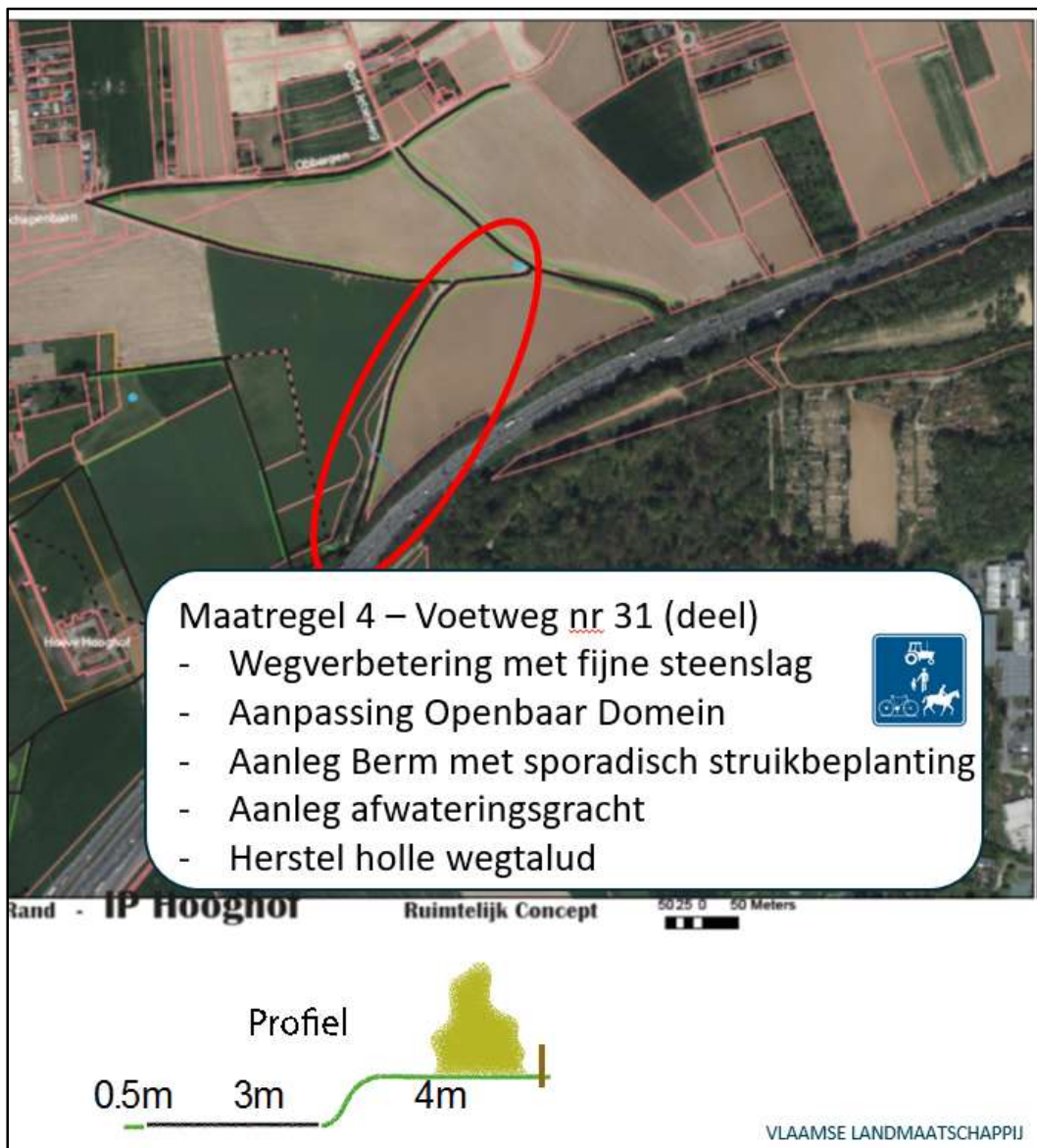

Fig. 9: De maatregelen t.h.v. voetweg 31 (Bron: VLM+AIV)

Maatregel 5: Voetweg nr. 41 (deel) 'Neerzellig'

Dit is een officieel nog bestaande, maar nu doodlopende voetweg. Deze wordt opnieuw doorgetrokken.

- Wandelpad

De officieel nog bestaande, maar nu doodlopende voetweg tussen de Jan Longinstraat en Voetweg 31 wordt heraangelegd en opnieuw doorgetrokken. Hierbij is gezocht naar een logisch tracé. Het wandelpad wordt aangelegd in een steenslagverharding van 2m breed waar mogelijk en 1,70m breed aan de toegang via de Jan Longinstraat.

- Bermen

Naast het wandelpad komt één brede berm. Deze berm zal deels ingezaaid worden en deels aangeplant met struiken.

- Paardenweide

In de paardenweide op perceel 26G wordt een oude poel hersteld. De poel zal dienen als drinkplaats voor de paarden maar zal ook deels uit gerasterd worden om zich natuurlijk te ontwikkelen. Er worden ook nieuwe schuilhokken voorzien. Het bestaande schuilhok verdwijnt.

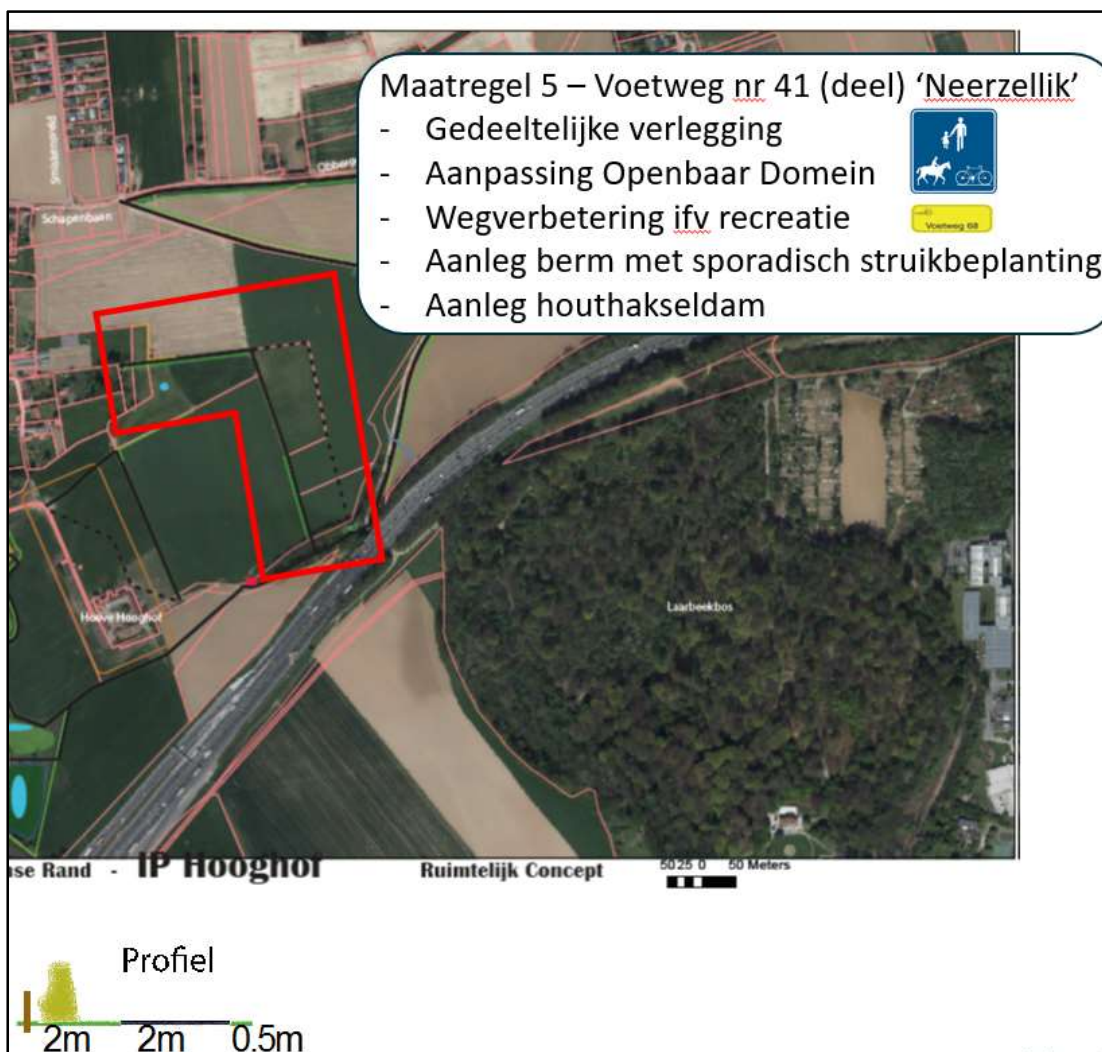

Fig. 10: De maatregelen t.h.v. voetweg 41 (Bron: VLM+AIV)

Maatregel 6: Voetweg nr 42 (deel) 'Hooghof'

Voetweg nr.42 is een bestaande voetweg, gelegen aan het Hooghof.

- Wandelpad

Er wordt een nieuw wandelpad aangelegd tussen Voetweg 31 en Voetweg 20. Het wandelpad wordt aangelegd in een steenslagverharding van 2m breed.

- Bermen

Naast het wandelpad komt één brede berm. Deze berm zal deels ingezaaid worden en deels aangeplant met struiken. De struiken zullen als visuele buffer dienen naar de R0.

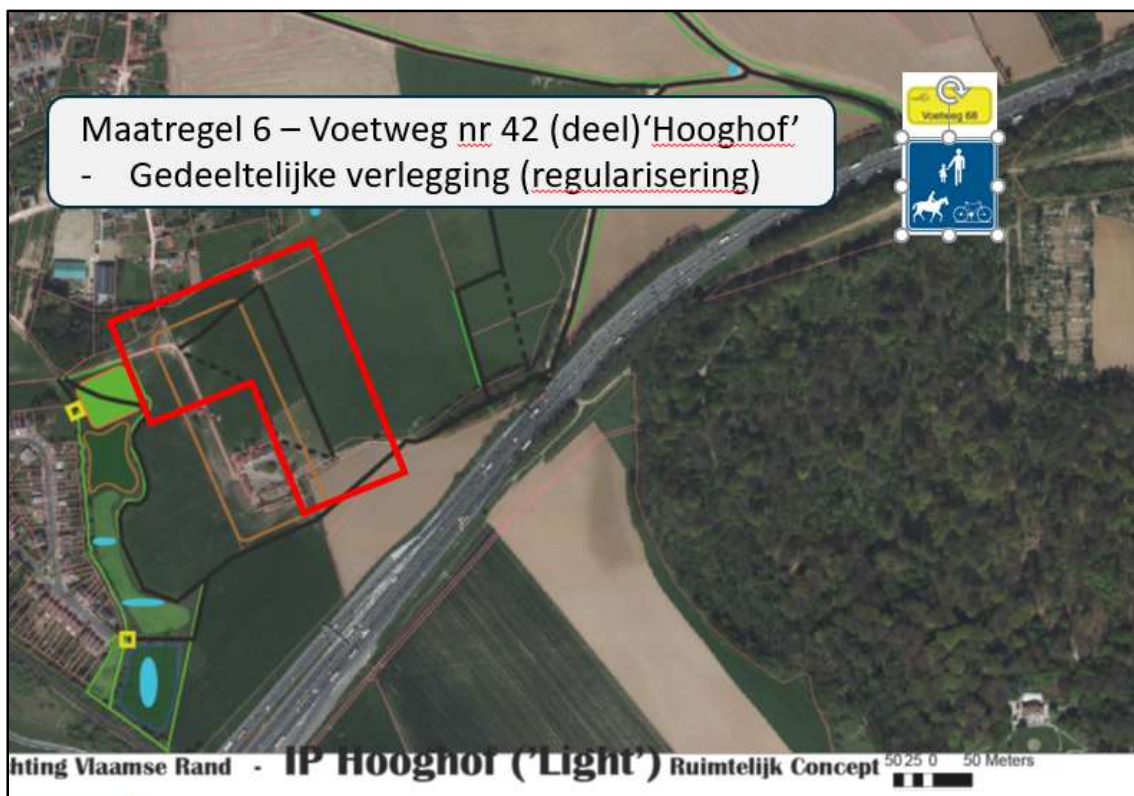

Fig. 11: De maatregelen t.h.v. voetweg 42 (Bron: VLM+AIV)

Maatregel 7: Voetweg nr 20 (deel) 'Veldwaterloop'

Dit is een officieel nog bestaande, maar in onbruik geraakte voetweg langs de Veldwaterloop. Het tracé zal worden hersteld.

- Wandelpad

In de weide achter wijk Wilgendaal wordt een wandelpad aangelegd. Op de natste stukken en om de beek over te steken, wordt gekozen voor een houten knuppelpad van ca 1,60m breed. Waar het droog genoeg is, wordt het wandelpad uitgevoerd in steenslag en zal het 2m breed zijn. Langs het wandelpad komen enkele picknickbanken.

- Boomgaard

Tegen de Jan Longinstraat wordt een boomgaard aangeplant met verschillende appel- en peersoorten. Rond de boomgaard en langs de Jan Longinstraat komt een meidoorn/sleedoornhaag. In de weide worden sporadisch nog enkele fruitbomen geplant, zoals kers, pruim...

- Water

De bestaande afwateringsgracht in het perceel wordt ecologisch opgewaardeerd. Het aanwezige reliëf wordt benut. Door het water op te houden ontstaan er enkele waterpartijen die interessant zijn voor o.a. amfibieën.

- Beplantingen

Langs de beek zullen sporadisch enkele bosjes met struiken aangeplant worden. Ook in het zuidelijke deel van de weide worden struiken aangeplant als buffer naar de R0.

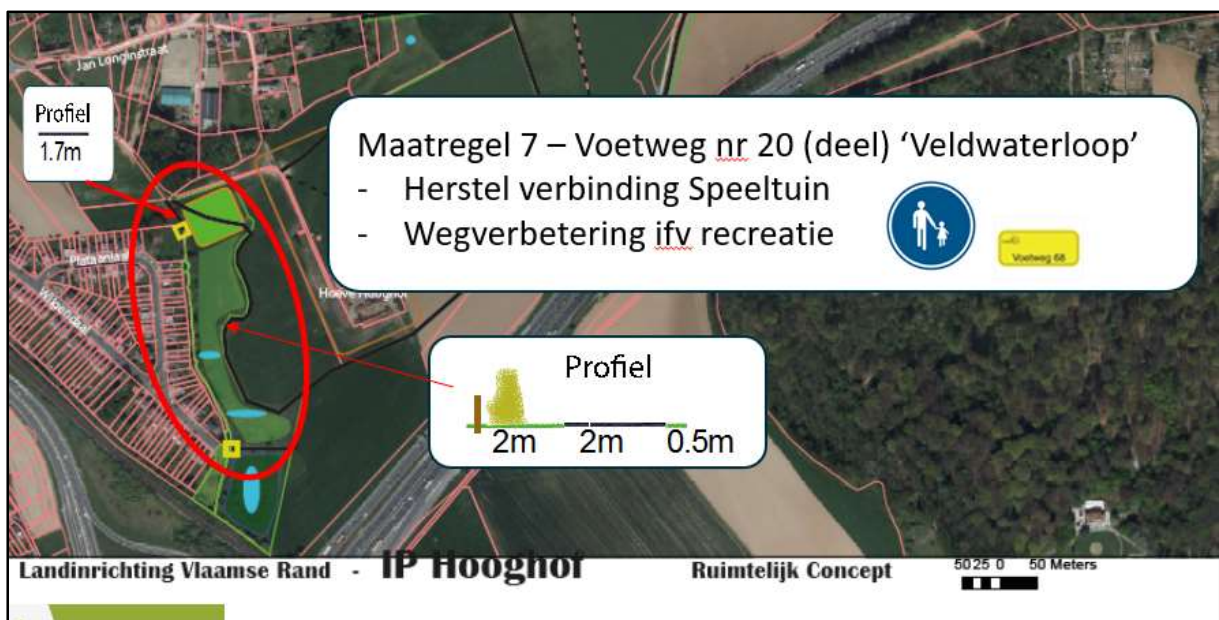

Fig. 12: De maatregelen t.h.v. voetweg 20 (Bron: VLM+AIV)

Maatregel 8: Erfbeplanting Hooghof

Deze werken worden op privé domein uitgevoerd, aan de hoeve Hooghof zelf. Voorafgaand is dit besproken met de eigenaar.

- Aanplant Bomenrij naast oprijlaan en hoogstamfruitbomen

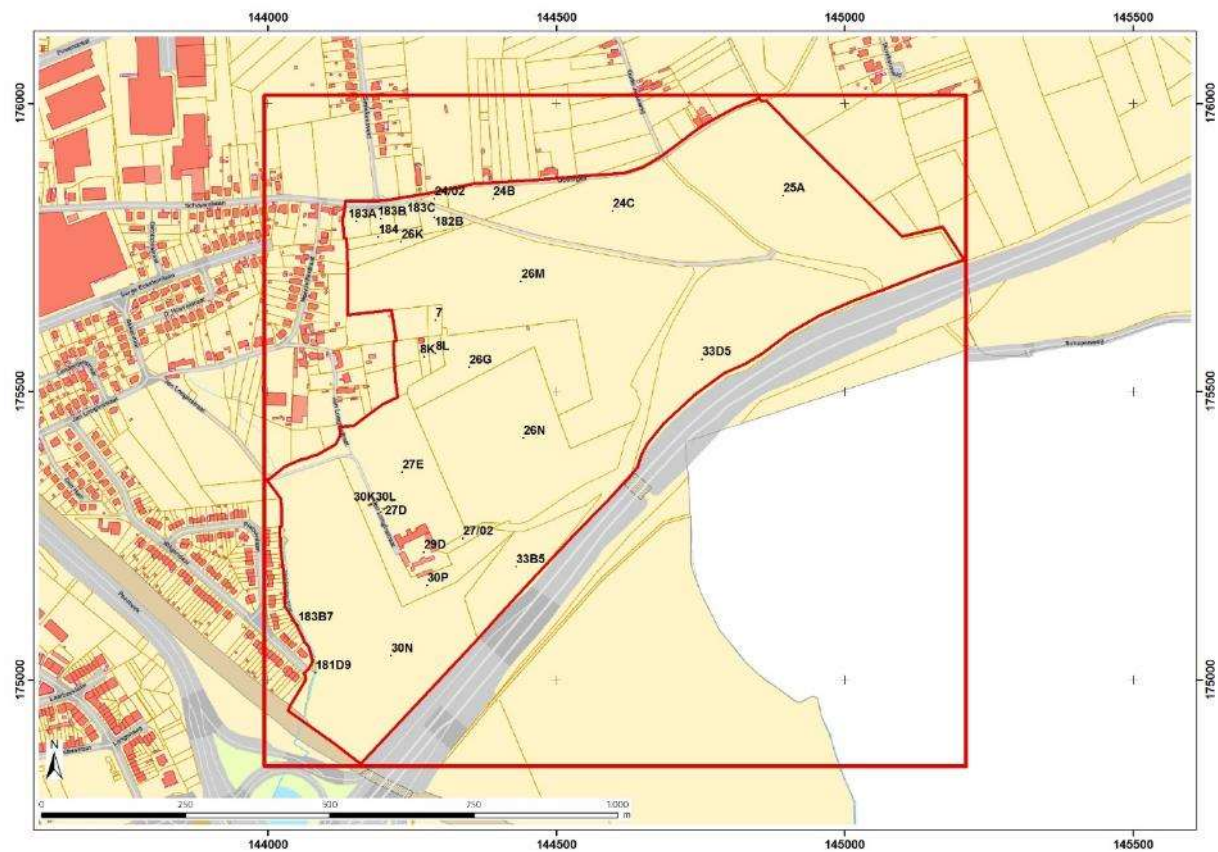

Fig. 13: Lokalisatie van projectgebied op GRB (Bron: VLM + AIV)

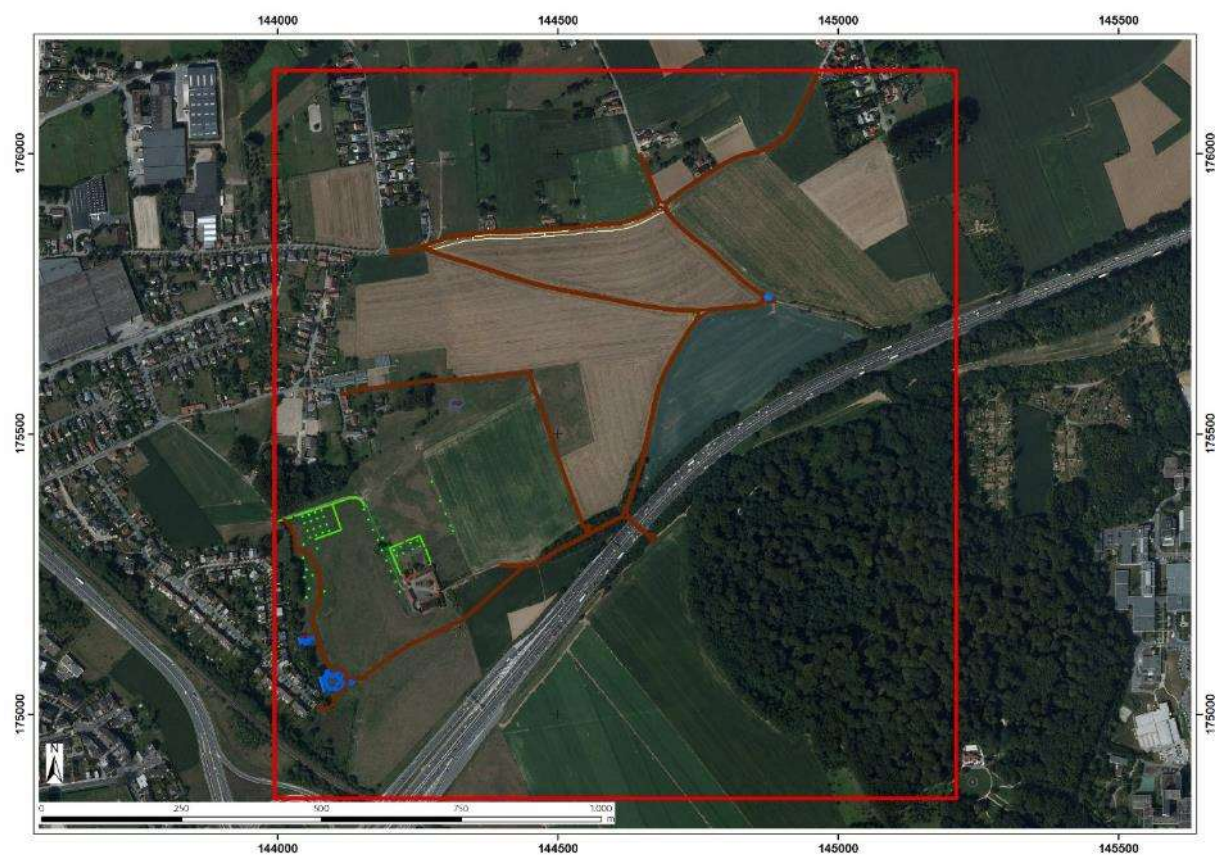
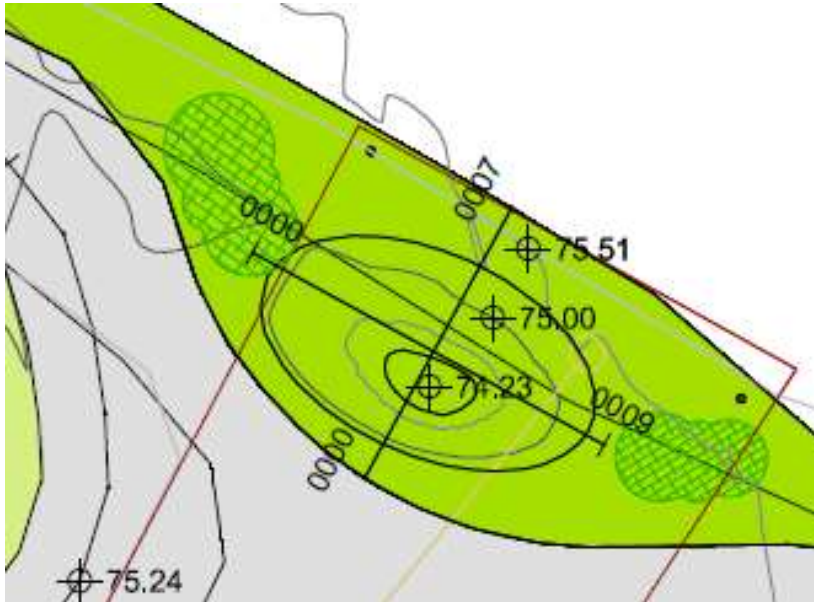

Fig. 14: Lokalisatie van de werkzaamheden orthofoto kleur 1/10.000 (Bron: VLM + AIV).

1.1.4 Detailbeschrijving maatregelen met mogelijke impact op archeologie

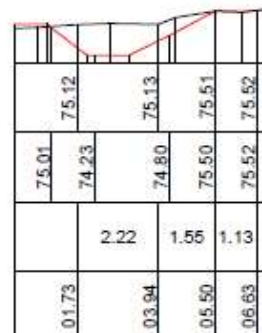
Aanleg poelen

Er wordt een kleine poel aangelegd ter hoogte van de kruising van de Oude Jetse Baan met de Schapenbaan (zie fig. 15). Tenslotte wordt ook een oude dichtgeslibde poel nabij voetweg 41 hersteld.

Lengteprofiel: As - Poel NZ
 Hoogteschaal: 1
 Vergelijkingsvlak: 74.00

Bestaande Toestand
Ontworpen Toestand
Tussenafstand
Samengestelde afstand

Lengteprofiel: As - poel WO
 Hoogteschaal: 1
 Vergelijkingsvlak: 74.00

Bestaande Toestand
Ontworpen Toestand
Tussenafstand
Samengestelde afstand

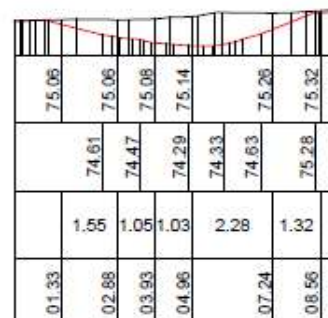
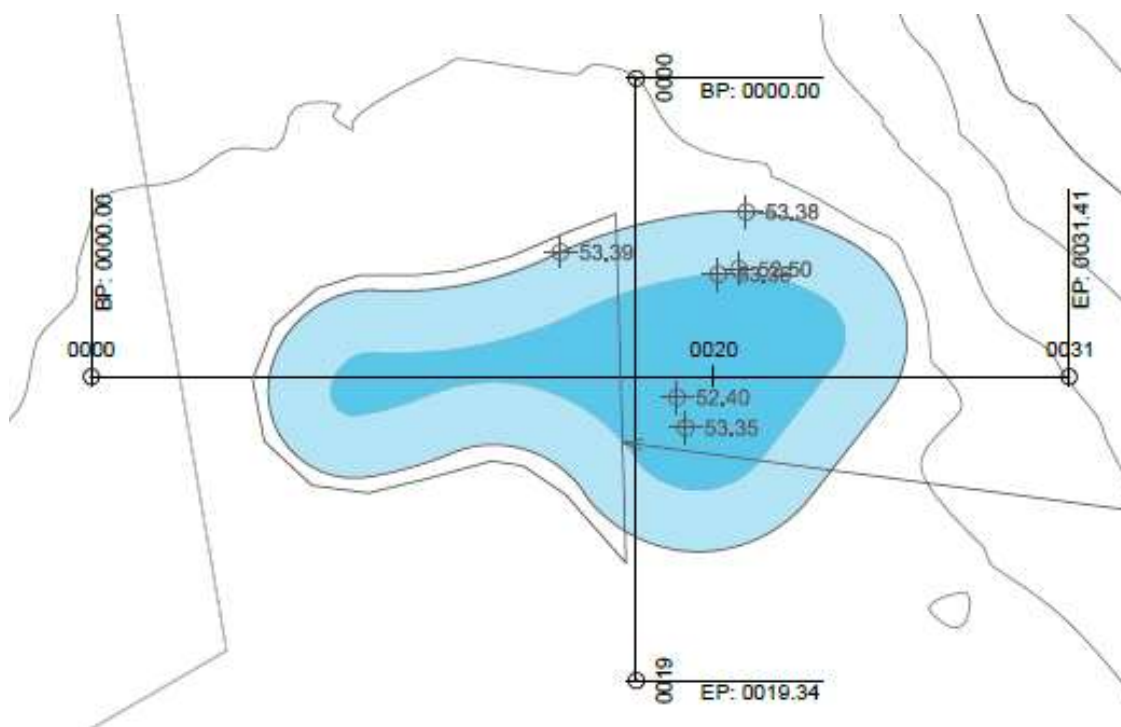

Fig. 15: Ontwerp en profiel van de poel thv Schapenbaan/Oude Jetse Baan (Bron: VLM+AIV)

Lengteprofiel: As - Poel NZ
 Hoogteschaal: 1
 Vergelijkingsvlak: 52.00

Bestaande Toestand
Ontworpen Toestand
Tussenafstand
Samengestelde afstand

02.85	04.06	06.69	07.90	10.63	12.43	14.89	18.83
53.44	53.41	53.36	53.33	53.34	53.34	53.32	53.32
53.44	53.41	53.36	53.33	53.34	53.34	53.32	53.32
1.21	2.63	1.21	2.93	1.59	2.46	3.94	

Lengteprofiel: As - Poel WO
 Hoogteschaal: 1
 Vergelijkingsvlak: 52.00

Bestaande Toestand
Ontworpen Toestand
Tussenafstand
Samengestelde afstand

01.28	02.53	06.87	08.45	09.81	11.77	13.51	14.73	17.77	20.33	21.82	25.72	27.13	28.85	31.38
53.37	53.36	53.37	53.36	53.36	53.32	53.33	53.33	53.34	53.36	53.36	53.34	53.45	53.73	54.01
53.37	53.36	53.37	53.36	53.36	53.32	53.33	53.33	53.34	53.36	53.36	53.34	53.45	53.73	54.01
1.25	3.34	2.58	1.36	1.96	1.75	1.22	3.04	2.56	1.49	3.90	1.41	1.72	2.52	

Fig. 16: Ontwerp en profiel van de te herstellen poel thv voetweg 41 (Bron. VLM+AIV)

Aanleg bufferbekken

Langsheen Obbergen wordt er door de provincie Vlaams-Brabant ikv erosiebestrijding een dam en bufferbekken voorzien. Over een lengte van 128 m wordt een poel van 1,2 m diep gegraven om het water te verzamelen en vertraagd af te voeren.

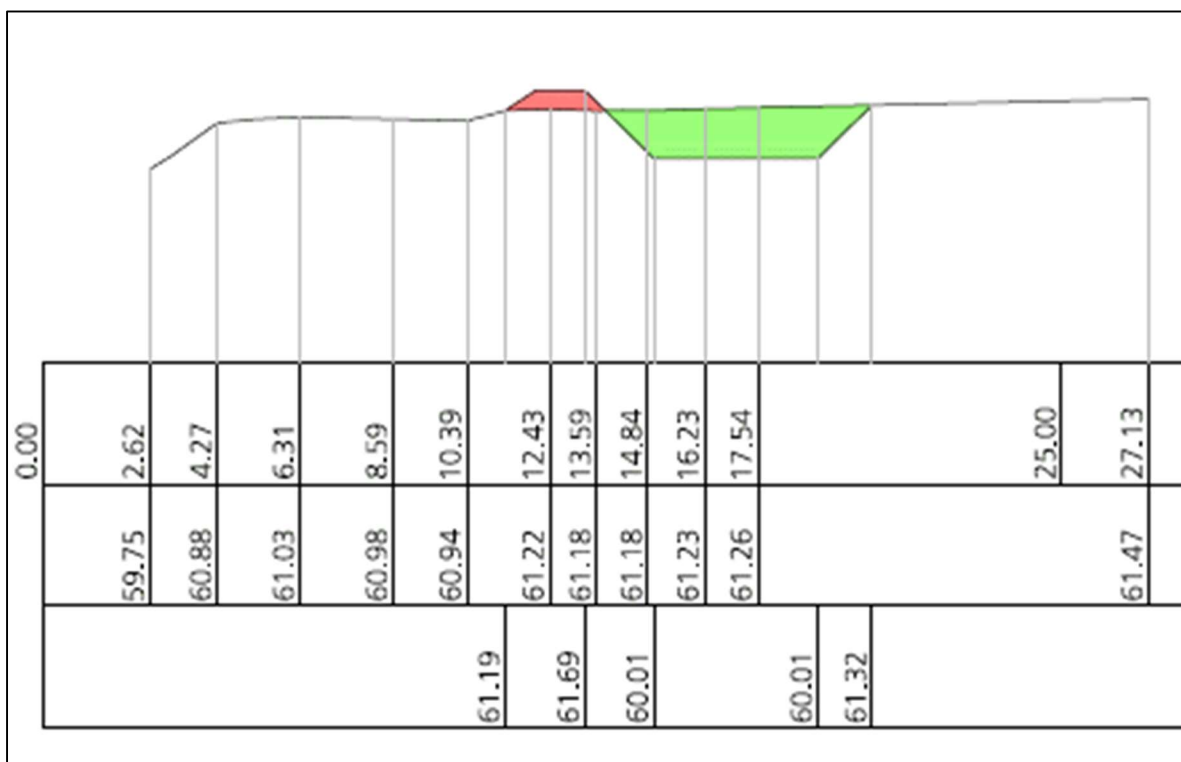
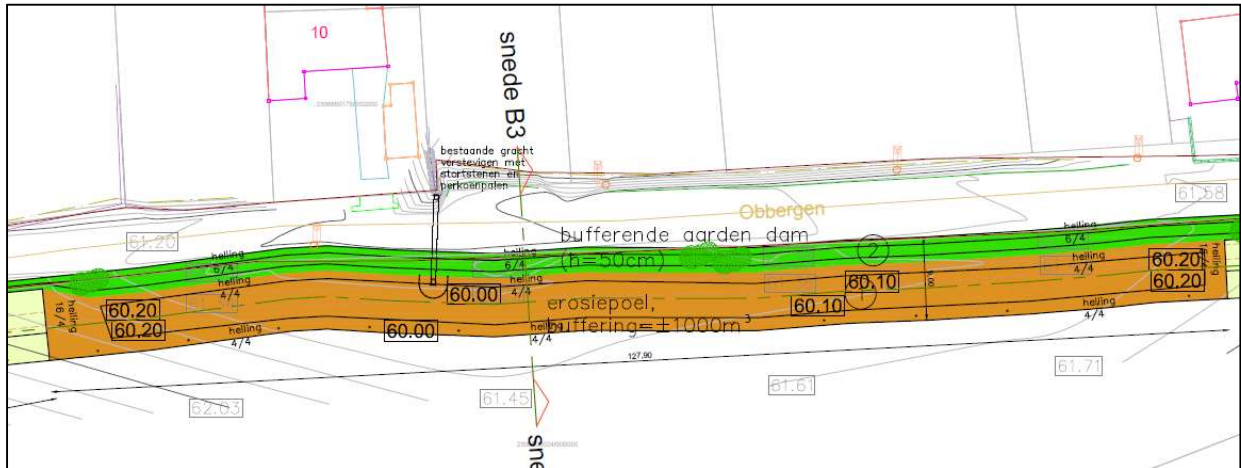

Fig. 17: Ontwerp en profiel van het bufferbekken thv Obbergen (Bron. VLM+AIV)

Fig. 18: Zicht op de locatie van de erosie maatregelen thv Obbergen (Bron: VLM)

1.2 ASSESSMENTRAPPORT

1.2.1 Beschrijving van de landschappelijke ligging

Hooghof is een oude abdijhoeve van de abdij van Affligem. De hoeve is gelegen aan de Jan Longinstraat in Zellik (gemeente Asse), vlakbij de Brusselse Ring. De maatregelen in het inrichtingsplan zijn hoofdzakelijk gesitueerd op de gronden die nu in eigendom zijn van VLM en die zullen worden overgedragen aan de gemeente Asse of die al in eigendom zijn van de gemeentes Asse of Wemmel. De hoeve Hooghof was vroeger een pachtboerderij van de abdij van Affligem. Het hof is ontstaan in de 17de eeuw door opsplitsing van het grotere Hof Ter Zellik. In 1794 werden het grootste deel van de gebouwen in een brand verwoest en nadien heropgebouwd. Het grootste deel van de huidige gebouwen stamt nog uit die periode. In 1798 werd het hof, openbaar verkocht door de Franse overheid. Op dat moment hoorde ongeveer 110ha gronden tot het hof. Sindsdien is de hoeve, met omliggende gronden privébezit gebleven.

Het landschap rondom Hooghof is een open kouter landschap. De hoeve zelf en het grootste deel van de gronden in het studiegebied zijn op het plateau gelegen. Akkerbouw overheerst hier. Naar het westen en het zuidwesten toe, helt het gebied af naar de Veldwaterloop. Hier hebben we te maken met een natter valleigebiedje, met eerder weilanden.

Binnen het projectgebied is de hoeve Hooghof zelf een beschermd monument.

Het projectgebied is deels beschermd als stads- en dorpsgezichten “Hooghof met omgeving (ten Noordwesten van de R0)” en “Uitbreiding omgeving hoeve Hooghof (ten zuidoosten van de R0)”.

Hoewel het studiegebied een sterke verstedelijkingsdruk ondervindt, heeft het gebied als geheel nog steeds zijn authentieke karakter kunnen behouden. De bijzonder historische ontwikkeling uit zich in tal van landschappelijke aspecten. Het gebied maakt in de Landschapsatlas deel uit van de Relictzone R20048 'De kouters van Kobbegem, Relegem en Neerzellik'.

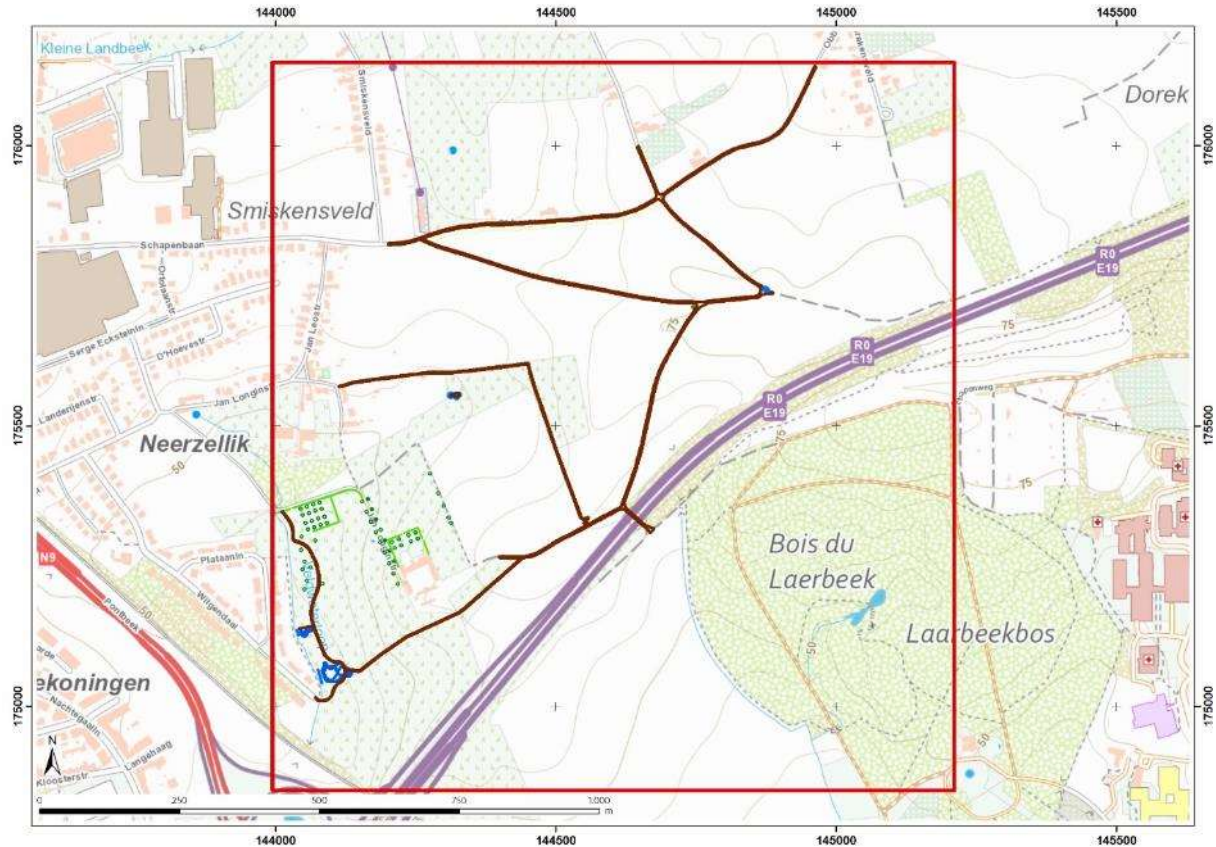
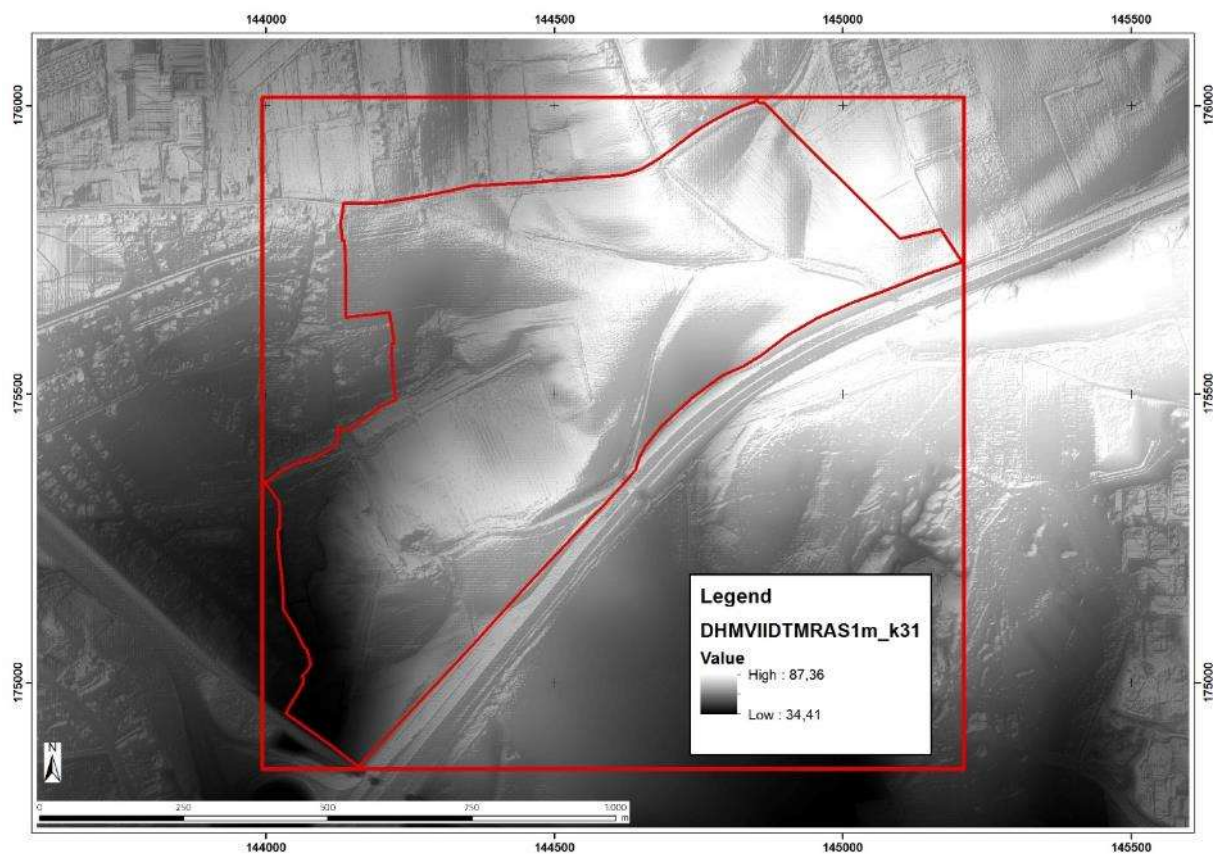
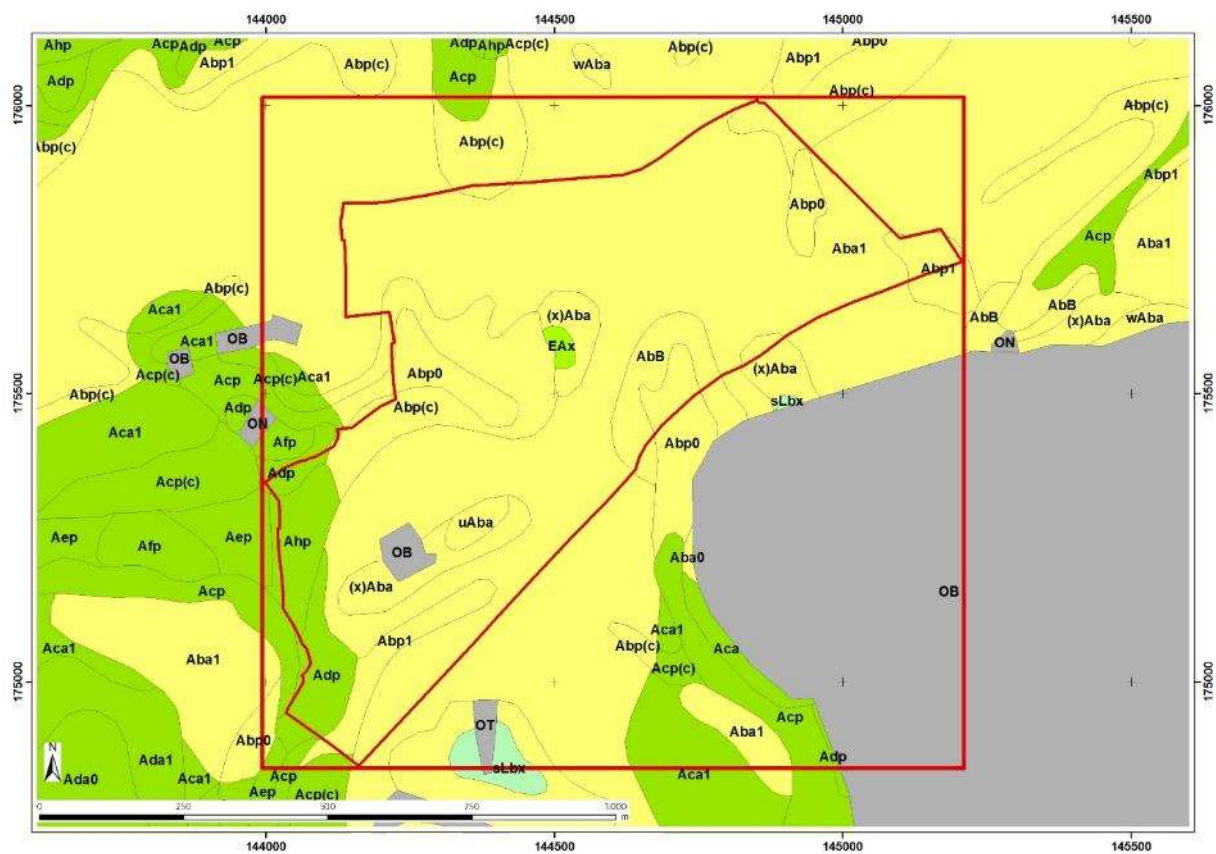

Fig. 19: De werkzaamheden gesitueerd op topografische kaart 1/10.000 kleur (Bron: VLM + AIV)

1.2.2 Beschrijving van de pedologie en topografie

Het gebied behoort bij de Zandleemstreek. De gronden in het gebied zijn hoofdzakelijk droge leembodems (Aba met textuur B horizont en Abp zonder profiel). In het lageregelegen deel van het gebied tegen de Veldwaterloop aan, treft men matig natte (Adp) tot natte (Ahp) leembodems zonder profiel aan. Centraal in het gebied treft men een niet tot matig gleyige kleibodem met onbepaald profiel (EAx) aan.

De bodemkaart werd opgemaakt op schaal 1/5.000 door A. Louis (Kaartblad Anderlecht, 87E, Louis, A., 1957)(figuur 20). Bodemkundig behoort het gebied tot de Brabantse leemstreek.

Door zijn sterke hellingen en het landbouwgebruik op relatief grote oppervlakten is het grondgebied erg gevoelig voor erosie. De gemeenten wensen er dan ook werk van te maken om de problemen die erosie met zich meebrengt zo veel mogelijk te voorkomen. De gemeente Asse beschikt over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan.

Een aantal erosiebestrijdingsmaatregelen maken deel uit van dit landinrichtingsplan. Andere maatregelen worden uitgevoerd via het erosiebesluit.

1.2.3 Historische beschrijving

Op de kaart van Villaret (ca.1745) is de hoeve Hooghof te zien met enkele nabijgelegen weilanden. Verderop zijn er akkers. De meeste wegen (Schapenbaan, Oude Jetse Baan, Obbergen) zijn ook reeds aanwezig.

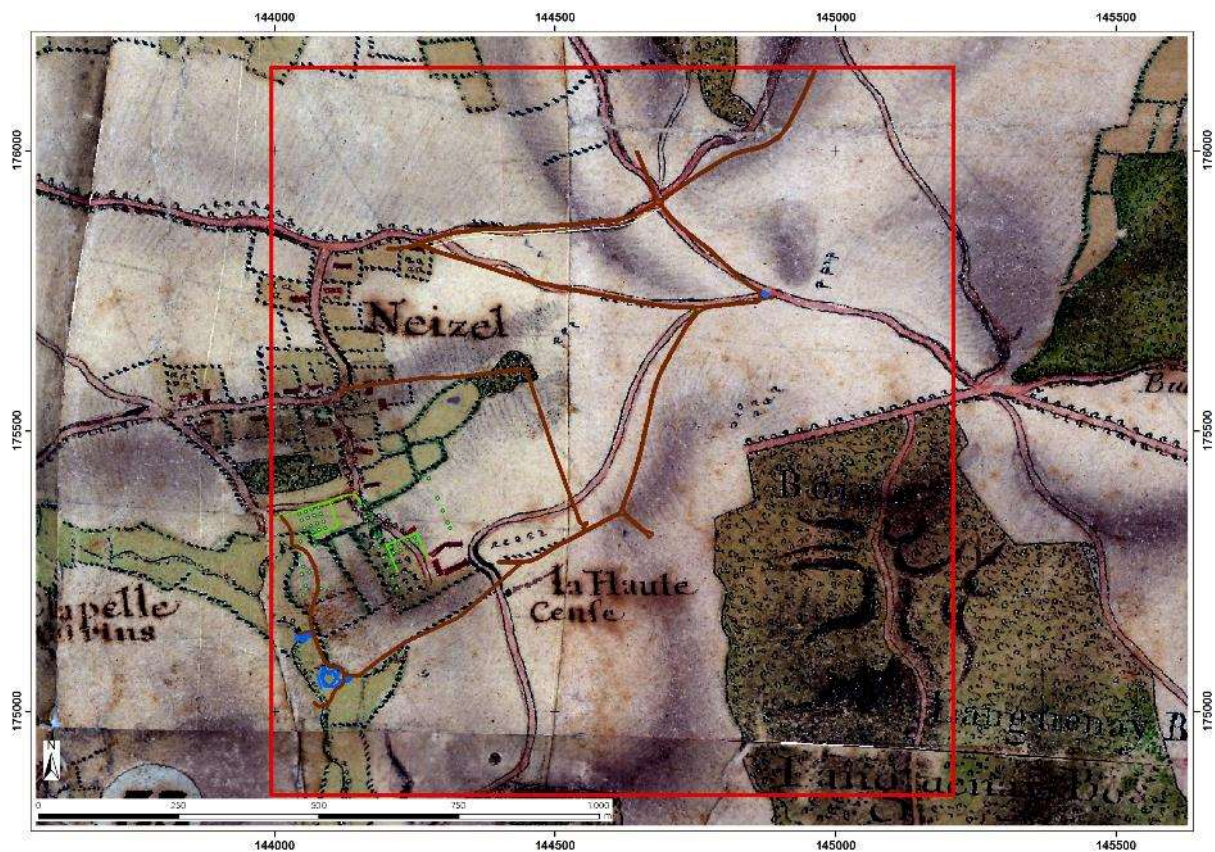

Fig. 22: Weergave van projectgebied op de kaart van Villaret (Bron: VLM + AIV)

Op de kabinetskaart van de Ferraris (1770-1778) verandert dit beeld niet. Ten oosten van de hoeve Hooghof is er weiland met bomen. Ook volgens de Atlas der buurtwegen (ca. 1840) is het gebied nog grotendeels onbebouwd en in landbouw. Dit beeld blijft stabiel tot op vandaag.

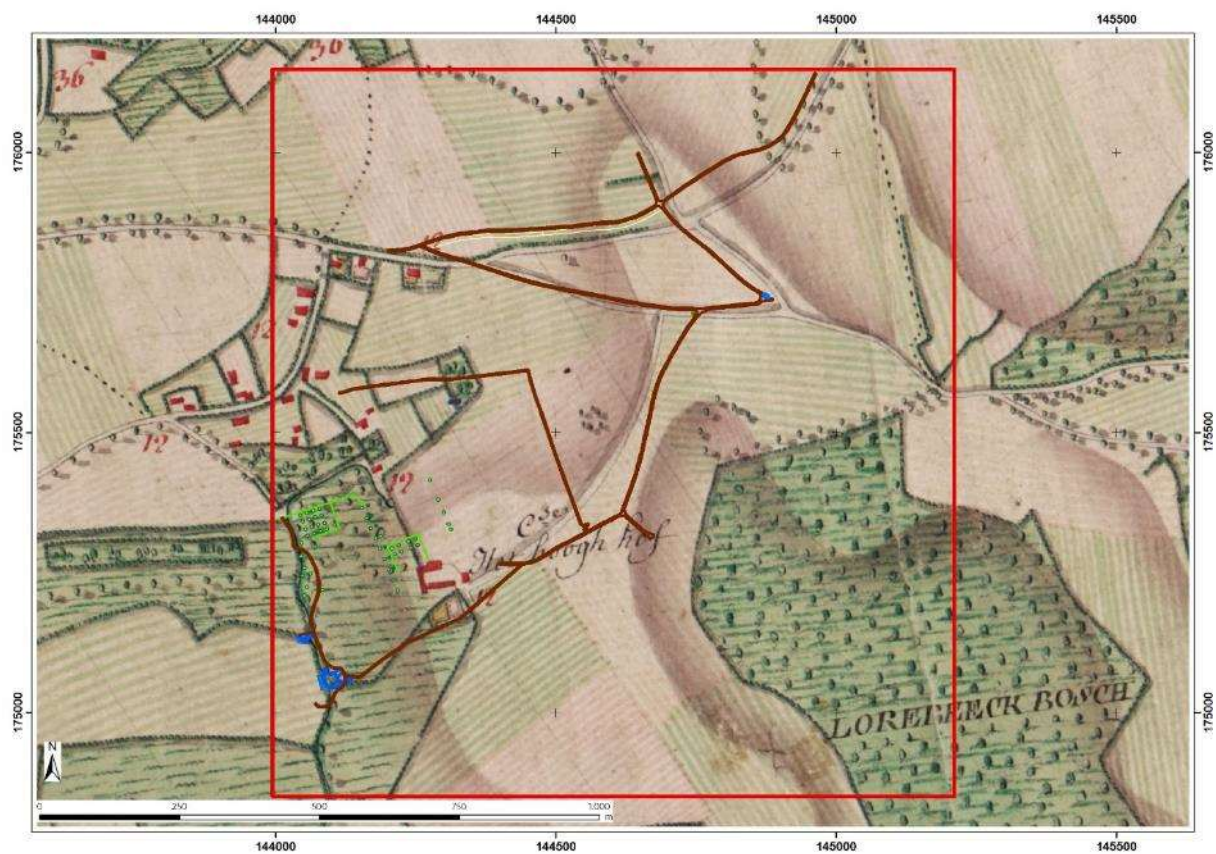

Fig. 23: Weergave van projectgebied op de kabinetskaart van Ferraris (Bron: VLM + AIV)

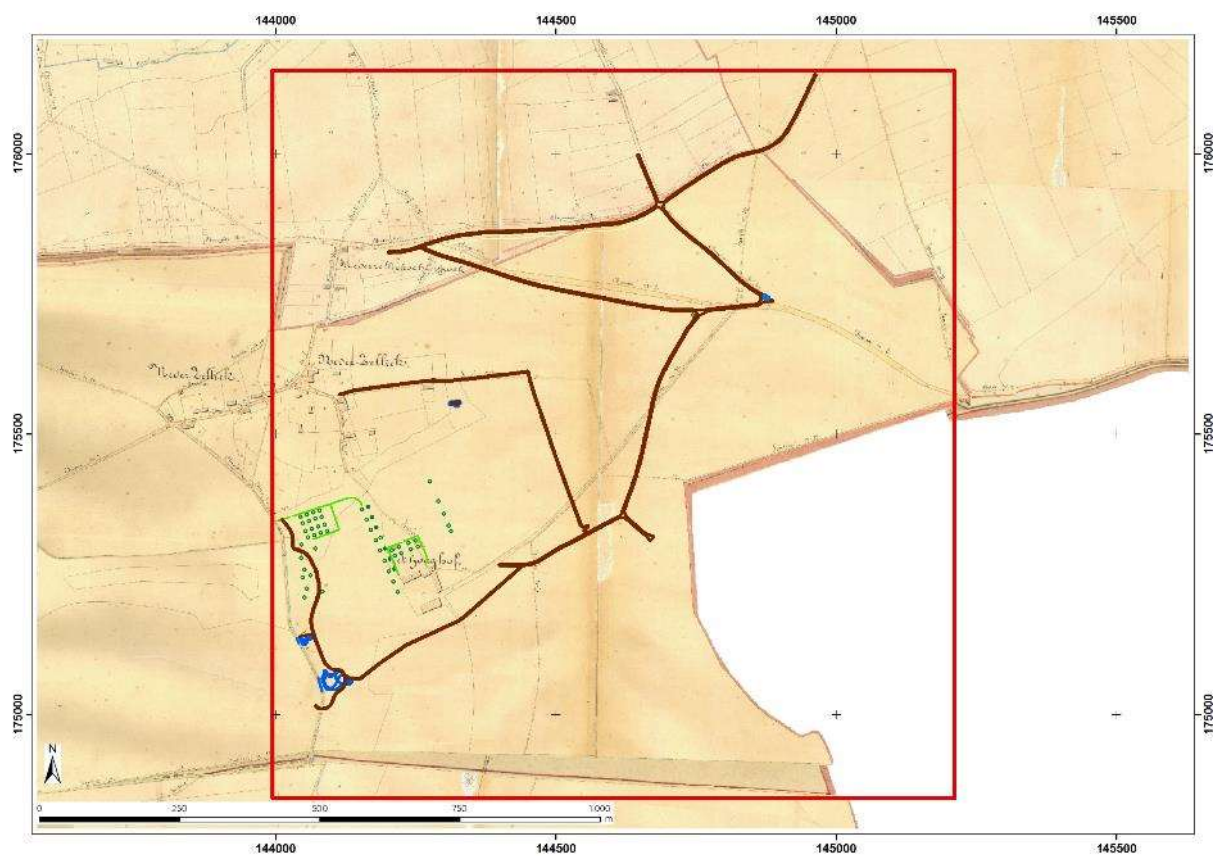

Fig. 24: Projectgebied geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (kadaster van Popp, 1840) (Bron: VLM + AIV)

1.2.4 Archeologische beschrijving

Hoewel het gebied vrij grondig bestudeerd is ikv de licentiaatsthesis van Van Den Broeck (1990), zijn er weinig archeologische vondsten gekend in of nabij het projectgebied. Op een akker even ten noorden van de hoeve Hooghof (CAI. 3124) en ten westen van Obbergen werd bij prospectie enkele stukken silex en wat middeleeuwse scherven aangetroffen (CAI. 5353). Het gebied is omwille van de nabijheid van de vicus Asse zeker gevoelig voor sporen uit de Romeinse periode. Anderzijds is het een gebied dat al lang te lijden heeft onder sterke erosie. De koppen en lange hellingen zijn grotendeels geërodeerd; lagere zones zijn afgedekt door colluvium.

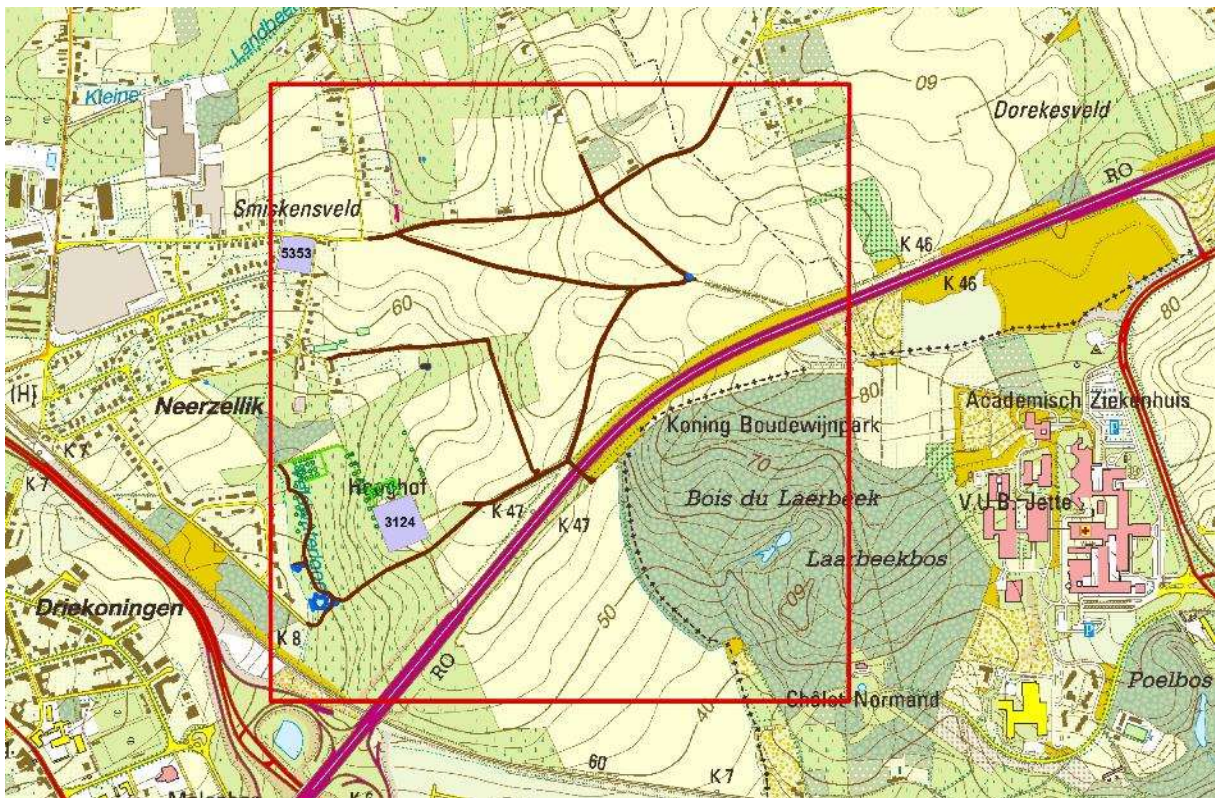

Fig. 25: Projectgebied met vindplaatsen CAI op topo 1/10.000 kleur (Bron: VLM + AIV + OE)

1.2.5 Datering en interpretatie

Het projectgebied is gelegen op het hoger gelegen plateau langsheen de vallei van Veldwaterloop. Het is een lemig gebied met akkers op de kouters en weilanden in de vallei.

1.2.6 Inschatting potentieel tot kennisvermeerdering

Het potentieel tot kennisvermeerdering zit mogelijk in het aantreffen van ongekennde archeologische vindplaatsen uit de steentijden tot (post-)middeleeuwse periode. De omvang en de diepte van de werken is vrij beperkt. Bovendien heeft het gebied sterk te lijden gehad van erosie. De kans op het aantreffen van onverstoorde archeologische sporen bij deze werken is dan ook klein. Het potentieel tot kennisvermeerdering kan dan ook als laag ingeschat worden.

1.2.7 Kader exploitatie potentieel tot kennisvermeerdering

De geplande werkzaamheden hebben slechts een beperkte impact op het bodemarchief. De grootste maatregel betreft het uitgarven van een lang en smal bufferbekken langsheen Obbergen. Deze zone werd in het verleden al meermaals getroffen door sterke erosie-events en werd herhaaldelijk hersteld. De kans op het aantreffen van ongeroerde archeologische sporen is klein.

De overige werken zijn zeer beperkt van aard en verstoren slechts puntsgewijs of lineair de bodem. Eventuele archeologische sporen zouden dus enkel contextloze, 'zwevende' informatie opleveren. Er is dan ook geen kenniswinst te behalen door verder vooronderzoek uit te voeren zoals veldprospectie, booronderzoek of geofysisch onderzoek.

1.2.8 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

In het kader van landinrichting zal de Vlaamse Landmaatschappij enkele wegen en paden verbeteren en maatregelen nemen om erosie te beperken dmv een dam en infiltratiestrook. Verder wordt een kleine poel aangelegd en een andere hersteld. Omwille van de sterke erosie in het verleden zijn er weinig of geen goed bewaarde archeologische sporen te verwachten en de meeste werken hebben een kleine impact op de bodem. Er is geen verder archeologisch onderzoek nodig.

BIBLIOGRAFIE & BRONNEN

Literatuur

Louis, A. , 1959. Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Halle 101E. IWONL, 105 pp.

Van den Broeck P. 1990: Oudheidkundig onderzoek van de gemeenten Relegem en Kobbegem. Prospektie - analyse - synthese, onuitgegeven licentiaatsthesis RUGent, 169-170.

GIS

AIV: Agentschap Informatie Vlaanderen: <https://www.agiv.be/producten/webdiensten/meer-over-webdiensten/ons-gis-aanbod/raadpleegdiensten>

AOE: Agentschap Onroerend Erfgoed:

https://geo.onroenderfgoed.be/geoserver/vioe_geoportaal/ows?service=wms&version=1.3.0&request=GetCapabilities

Cartesius: <https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

DOV: Databank Ondergrond Vlaanderen: <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/services.html>

Internet

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/848>

<http://onroenderfgoed.github.io/la2001/relictzones/R20048.html>

<http://www.vikverheyden.be/hoeves-waarop-de-voorouders-verheyden-geboerd-hebben/hooghof/t-hooghof-zellik/>

(laatst geraadpleegd op 20/12 2018)

BIJLAGEN

Bijlage 1: Percelenlijst

CAPA	AFDELING	SECTIE	PERCEEL
23068B0180/00B000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0180/00B000
23068B0149/00N000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0149/00N000
23068B0182/00B000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0182/00B000
23068B0178/00H000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0178/00H000
23068B0156/00L000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0156/00L000
23068B0150/00R000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0150/00R000
23068B0186/00D000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0186/00D000
23068B0178/00K000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0178/00K000

23068B0190/00F000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0190/00F000
23068B0198/00P002	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0198/00P002
23068B0150/00N000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0150/00N000
23068B0179/00Y000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0179/00Y000
23068B0150/00L000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0150/00L000
23068B0183/00C000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0183/00C000
23068B0149/00D000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0149/00D000
23068B0183/00A000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0183/00A000
23068B0184/00_000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0184/00_000
23068B0151/00A000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0151/00A000
23068B0183/00B000	ASSE 5 AFD/RELEGEM/	B	0183/00B000
23095C0030/00P000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0030/00P000
23095C0018/00B000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0018/00B000
23095C0183/00A007	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0183/00A007
23095C0024/00C000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0024/00C000
23095C0215/00A000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0215/00A000
23095C0030/00N000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0030/00N000
23095C0020/00C000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0020/00C000
23095C0025/00A000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0025/00A000
23095C0006/00P000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0006/00P000
23095C0216/00B000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0216/00B000
23095C0183/00R007	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0183/00R007
23095C0215/00C000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0215/00C000
23095C0007/00_000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0007/00_000
23095C0029/00D000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0029/00D000
23095C0033/00B005	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0033/00B005
23095C0017/00C000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0017/00C000
23095C0183/00Y007	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0183/00Y007
23095C0026/00G000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0026/00G000
23095C0030/00L000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0030/00L000
23095C0181/00D009	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0181/00D009
23095C0183/00Z007	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0183/00Z007
23095C0183/00B007	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0183/00B007
23095C0183/00C004	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0183/00C004
23095C0030/00K000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0030/00K000
23095C0026/00K000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0026/00K000
23095C0033/00D005	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0033/00D005
23095C0024/00B000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0024/00B000
23095C0026/00M000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0026/00M000
23095C0011/00K000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0011/00K000
23095C0008/00K000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0008/00K000

23095C0024/02_000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0024/02_000
23095C0026/00N000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0026/00N000
23095C0183/00F006	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0183/00F006
23095C0027/00E000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0027/00E000
23095C0008/00L000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0008/00L000
23095C0027/00D000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0027/00D000
23095C0027/02_000	ASSE 6 AFD/ZELLIK/	C	0027/02_000
22662B0483/00_000	WEMMEL 2 AFD	B	0483/00_000
22662B0482/00_000	WEMMEL 2 AFD	B	0482/00_000
22662B0484/00_000	WEMMEL 2 AFD	B	0484/00_000
22662B0480/00A000	WEMMEL 2 AFD	B	0480/00A000
22662B0566/00A000	WEMMEL 2 AFD	B	0566/00A000

Bijlage 2: Figurenlijst

- Fig. 1: Overzichtskaart: Landinrichting Vlaamse Rand, Inrichtingsproject Dilbeek-Grimbergen (VLM + AIV)
- Fig. 2: Situering van het projectgebied op topografische kaart 1/10.000 kleur (Bron: VLM + AIV)
- Fig. 3: Overzicht van alle zones maatregelen op orthofoto (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 4: Zicht op de hoeve Hooghof en omgeving (Bron: VLM & Bruzz)
- Fig. 5: De verschillende zones met maatregelen (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 6: De maatregelen t.h.v. de Schapenbaan (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 7: De maatregelen t.h.v. Obbergen (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 8: De maatregelen t.h.v. de Oude Jetse Baan (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 9: De maatregelen t.h.v. voetweg 31 (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 10: De maatregelen t.h.v. voetweg 41 (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 11: De maatregelen t.h.v. voetweg 42 (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 12: De maatregelen t.h.v. voetweg 20 (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 13: Lokalisatie van projectgebied op GRB (Bron: VLM + AIV)
- Fig. 14: Lokalisatie van de werkzaamheden orthofoto kleur 1/10.000 (Bron: VLM + AIV).
- Fig. 15: Ontwerp en profiel van de poel thv Schapenbaan/Oude Jetse Baan (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 16: Ontwerp en profiel van de te herstellen poel thv voetweg 41 (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 17: Ontwerp en profiel van het bufferbekken thv Obbergen (Bron: VLM+AIV)
- Fig. 18: Zicht op de locatie van de erosie maatregelen thv Obbergen (Bron: VLM)
- Fig. 19: De werkzaamheden gesitueerd op topografische kaart 1/10.000 kleur (Bron: VLM + AIV)
- Fig. 20: Het projectgebied op de bodemkaart (Bron: VLM + DOV)
- Fig. 21: Digitaal terreinmodel van het projectgebied (Bron: VLM + AIV)
- Fig. 22: Weergave van projectgebied op de kaart van Villaret (Bron: VLM + AIV)
- Fig. 23: Weergave van projectgebied op de kabinetskaart van Ferraris (Bron: VLM + AIV)
- Fig. 24: Projectgebied geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (kadaster van Popp, 1840) (Bron: VLM + AIV)
- Fig. 25: Projectgebied met vindplaatsen CAI op topo 1/10.000 kleur (Bron: VLM + AIV + OE)